

คู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย

ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

จัดทำโดย หน่วยตรวจสอบภายใน
องค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงถือเป็นหน้าที่ของทุกคนในองค์กร ตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ เพราะการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มจากการกำหนดกลยุทธ์ด้วยการมองภาพรวมทั้งหมดขององค์กร โดยคำนึงถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อโดยรวม แล้วกำหนดแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ แผนบริหารความเสี่ยง จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงานตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการสูญเสียและโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร ภายใต้การดำเนินงานทุกองค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กรวิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ ให้องค์กรของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบกับกระทรวงการคลังได้ออกหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ให้องค์กรของรัฐถือปฏิบัติ ดังนั้นเพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแผนที่กำหนดไว้เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้

แผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะบรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังได้ก็ต่อเมื่อได้มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกส่วนราชการที่จะให้ความร่วมมือในการนำไปดำเนินการต่ออย่างจริงจัง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์กับการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอนต่อไป

หน่วยตรวจสอบภายใน
องค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์ในการจัดทำนโยบายบริหารความเสี่ยง	๒
๓. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	๒
๔. ความหมายและคำจำกัดความ	๓
๕. ระดับความเสี่ยง	๕
๖. นโยบายบริหารความเสี่ยง	๕
ส่วนที่ ๒ กระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน	๕
๑. แผนผังภาพรวมของแนวนโยบายการบริหารความเสี่ยง ในการนำนโยบาย ลงไปสู่การปฏิบัติ	๖
๒. การระบุความเสี่ยง	๗
๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๗
๔. การประเมินความเสี่ยง	๘
๕. การจัดการความเสี่ยง	๑๐
๖. รายงานความเสี่ยง และติดตามผล	๑๑
๗. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง	๑๑
๘. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง	๑๑
ส่วนที่ ๓ แผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน	๑๒
๑. การคัดเลือก โครงการ/กิจกรรม	๑๒
๒. แผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน	๑๒
๓. ตัวอย่าง RM ๑	๑๓
๔. ตัวอย่าง RM ๒	๑๔
๕. ตัวอย่าง RM ๓	๑๕
๖. ตัวอย่าง RM ๔	๑๖
๗. ตัวอย่าง RM ๕	๑๗
ส่วนที่ ๔ บรรณานุกรม	๑๘
ส่วนที่ ๕ ภาคผนวก	๑๙
- คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอนที่ ๑๙๗/๒๕๖๕ เรื่องแต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน ลงวันที่ ๑๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕	
- ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน เรื่อง นโยบายการบริหาร จัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕	
- คำอธิบาย RM ๑ – ๓	

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบกับกระทรวงการคลังได้ออกหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ซึ่งการบริหารความเสี่ยงถือเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

การบริหารความเสี่ยง ถือเป็นส่วนหนึ่งของกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการอันสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และยังเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารเชิงกลยุทธ์ในการเพิ่มโอกาสและช่วยให้ส่วนราชการต่าง ๆ สามารถเป้าประสงค์และพันธกิจที่แต่ละหน่วยงานได้กำหนดไว้ อันส่งผลต่อการพัฒนาความก้าวหน้าในการปฏิบัติของหน่วยงาน เป็นกระบวนการระบุ ประเมิน จัดการ และควบคุม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าหน่วยงานของรัฐสามารถบรรลุเป้าหมาย

จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การบริหารความเสี่ยงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ หรือช่วยบรรเทาภาวะวิกฤติที่องค์กรเผชิญอยู่ได้ และยังเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ขององค์กรในการกำหนดแนวทางการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน ขณะเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงจะเป็นการกำหนดวิธีการที่จะรับมือกับผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายที่สำคัญของงานตรวจสอบภายในอย่างหนึ่ง คือ การให้ความเห็นต่อผู้บริหารว่าระบบการควบคุมภายในการกำกับดูแล รวมถึงระบบการบริหารความเสี่ยงว่ามีความเพียงพอและเหมาะสมที่จะทำให้องค์กรมั่นใจได้ว่าจะสามารถบรรลุตามเป้าหมายขององค์กรอย่างสมเหตุสมผล ขอบเขตของงานตรวจสอบภายใน ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน รวมถึงการควบคุม และติดตามเพื่อการประเมินผลงาน ผู้ตรวจสอบภายในต้องแสดงให้เห็นว่าได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลที่ยอมรับทั่วไป เพื่อสร้างความมั่นใจแก่องค์กรว่างานที่ปฏิบัติอยู่นั้นจะสนับสนุนให้องค์กรสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้ตรวจสอบภายในได้กำหนดแผนงานตรวจสอบ (Audit Plan) แล้ว เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ตรวจสอบภายในต้องกำหนดแผนภายใต้วิธีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม ซึ่งการประเมินความเสี่ยงต้องทำให้ครอบคลุมทุกกระบวนการของงานตรวจสอบภายใน ตั้งแต่เริ่มต้นกำหนดเป้าหมายจนถึงการติดตามผลการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายในต้องเข้าใจว่างานตรวจสอบภายในไม่เพียงมุ่งเน้นที่การตรวจสอบเอกสารว่ามีการอนุมัติถูกต้องมีการจัดเก็บเอกสารที่สมบูรณ์ แต่งานตรวจสอบภายในต้องมุ่งเน้นที่การตรวจสอบไปที่การประเมินระบบงานว่ามีความเหมาะสมต่อการบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหรือไม่ รวมทั้งการค้นหาว่าอะไรเป็นอุปสรรคหรือปัญหาสำคัญต่อการบริหารงานขององค์กร ซึ่งหมายถึง การเข้าถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นภายในองค์กร และการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เพื่อการบรรลุตามเป้าหมายขององค์กรและเพื่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีและประสิทธิภาพต่อไป เพื่อตอบสนองสิ่งดังกล่าวจึงต้องทำการประเมินความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทราบว่ามีปัจจัยหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่จะส่งผลกระทบต่อหน่วยงานตรวจสอบภายในไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ จากลักษณะของการบริหารความเสี่ยงการตรวจสอบภายในและการควบคุมภายในที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าเป็นความสัมพันธ์และความ

เกี่ยวข้องที่ไม่อาจแยกจากกันได้ นอกจากการตรวจสอบภายในภายใต้หลักการบริหารความเสี่ยงแล้วผู้ตรวจสอบภายในจะมีส่วนช่วยในการวิเคราะห์หาความเสี่ยง เพื่อให้ข้อมูลกับฝ่ายบริหารในการกำหนดแนวทางแก้ไขหรือป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอนฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างในสังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน สามารถนำไปปรับใช้ในการตอบสนองและปฏิบัติงานในภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆซึ่งอาจส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอนไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องให้สามารถมาปฏิบัติงานใน“งานบริการหลักที่มีความสำคัญ”ได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

๒. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๒.๑ เพื่อให้ผู้บริหารทุกระดับ และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน ได้มีความรู้ความเข้าใจเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ในเรื่องการบริหารความเสี่ยงของภารกิจหลัก ตามกฎหมายจัดตั้งส่วนราชการ และโครงการตามแผนการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณที่เป็นโครงการตามยุทธศาสตร์

๒.๒ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอนและกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยงของกิจกรรม /โครงการที่หน่วยงานรับผิดชอบ และสามารถแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบจากปัจจัยความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้การดำเนินงานของกิจกรรม / โครงการนั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

๒.๓ เพื่อให้หน่วยงานมีการนำระบบการบริหารความเสี่ยงไปใช้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการประเมินกิจกรรม / โครงการ และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อนำไปพัฒนาระบบการทำงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ

๒.๔ เพื่อลดผลกระทบจากการหยุดชะงักในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

๒.๕ เพื่อบรรเทาความเสียหายให้อยู่ในสภาพที่ยอมรับได้ และลดระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น

๒.๖ เพื่อให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน มีความเชื่อมั่นในศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน แม้ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรง และส่งผลกระทบจนทำให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอนต้องหยุดชะงัก

๒.๗ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบ และดำเนินการจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง

๒.๘ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๓. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น และทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหายประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

๑. ช่วยสร้างโอกาสและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน
๒. ตระหนักถึงภัยคุกคามที่ยังมาไม่ถึง และลดการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้
๓. ช่วยปกป้องการปฏิบัติงาน ปรับปรุงระบบงาน และการวางแผน
๔. สร้างฐานข้อมูลความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการบริหาร และการปฏิบัติงานในองค์กร
๕. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่าง ๆ ที่สำคัญขององค์กรได้ทั้งหมด
๖. สร้างคุณค่าให้การทำงาน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้องค์กร

- ๗. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงานและช่วยให้การพัฒนางานองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ๘. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ๙. สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารและมองเป้าหมายในภาพรวม
- ๑๐. ช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในการป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร และสร้างความมั่นใจในการรายงานและการปฏิบัติ ตามกฎระเบียบ

๔. ความหมายและคำจำกัดความ

นโยบาย (Policy) หมายถึง หลักการและวิธีปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการ

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงานทางการเงิน และการ บริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

ประเภทของความเสี่ยงจำแนกได้เป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ ๑ Strategic Risk – ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในระดับยุทธศาสตร์ เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวม โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ และเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/วิสัยทัศน์ หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนหรือการร่วมมือกับองค์กรอิสระ ทำให้โครงการขาดการยอมรับและโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริหารหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

ลักษณะที่ ๒ Operational Risk – ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการ/ดำเนินงาน เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากระบบงาน ภายในขององค์กร/กระบวนการ/เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

ลักษณะที่ ๓ Financial Risk – ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กรเช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการเป็นต้นเนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงิน ดังกล่าว

ลักษณะที่ ๔ Compliance Risk – ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยง ในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากประเมินโอกาส และผลกระทบของแต่ละ ปัจจัยเสี่ยง แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้อุบัติการณ์ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสี่ยงจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับ ที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี ดังนี้

- การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเนื่องจากไม่คุ้มค่า ในการจัดการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง

- การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงาน หรือการออกแบบ วิธีการทำงานใหม่เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

- การกระจายความเสี่ยง หรือการโอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยง ให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป

- การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง และหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการ/ กิจกรรม นั้นไป

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management) หมายถึง การบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมิน ได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายทั้งในด้านกลยุทธ์การปฏิบัติ ตามกฎระเบียบการเงิน และความไม่แน่นอนจากปัจจัยภายนอก โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วม ในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

ความไม่แน่นอน หมายถึง ความเปลี่ยนแปลงไม่คงที่ดั้งเดิมตลอดกาล หรือหมายถึงผลเหตุการณ์ และสิ่งต่าง ๆ ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ทั้งที่เป็นไปตามความคาดหมาย หรือนอกเหนือความคาดหมาย เช่น ภูมิอากาศ อุบัติภัยต่าง ๆ

ปัญหา หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นและมักจะส่งผลในทางลบ เป็นอุปสรรคต่อเป้าหมายการดำเนินการ จำเป็นต้องมีการแก้ไข เพราะมีเช่นนั้นปัญหาดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหายตามมาปัญหาอาจมิได้เกิดจาก สาเหตุของความเสี่ยงเสมอไป หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ผลใดๆก็ตามที่เกิดจากความเสี่ยงอาจไม่ได้กลายเป็นปัญหา เสมอไป เพราะอาจมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ หรือถ้าเป็นเชิงลบ ก็อาจมีความเสียหายมาก – น้อย แตกต่างกันได้

การควบคุม (Control) หมายถึง นโยบาย แนวทาง หรือขั้นตอนปฏิบัติต่างๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งได้ ๔ ประเภท คือ

- การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิด ความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก

- การควบคุมเพื่อให้อุบัติการณ์ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว

- การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิด ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

- การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด ที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต

การติดตามประเมินผลระดับกิจกรรม หมายถึง ลักษณะ ขอบเขต และความถี่ในการติดตามประเมินผล การควบคุมภายในในระดับกิจกรรมซึ่งรวมทั้งวิธีการติดตามการควบคุมระหว่างการทำงาน (Ongoing Monitoring) และการประเมินผลการควบคุมเป็นรายครั้งจะแตกต่างกันไปของแต่ละกิจกรรม ไม่มีวิธีใดวิธีหนึ่งที่จะใช้ได้กับทุกกิจกรรม เนื่องจากแต่ละกิจกรรมจะแตกต่างกันในลักษณะการปฏิบัติงาน ความแตกต่างของกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง วิธีการปฏิบัติงานและความสำคัญของแต่ละกิจกรรมต่อการสนับสนุน การบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานโดยรวม

๕. ระดับความเสี่ยง

ให้ระบุระดับความเสี่ยงของแต่ละโครงการควบคุมกับกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง โดยพิจารณาจาก “โอกาสที่จะเกิดขึ้น” และ “ผลกระทบ” ของแต่ละความเสี่ยงแล้วกำหนดระดับความเสี่ยง

๖. นโยบายการบริหารความเสี่ยง

๖.๑ พนักงานทุกคนขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอนจัดเป็นเจ้าของความเสี่ยง ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการระบุและประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบรวมทั้งกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อจัดการความเสี่ยง

๖.๒ ให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรแบบบูรณาการ โดยมีการจัดการอย่างมีระบบและต่อเนื่อง

๖.๓ ให้มีการกำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร

๖.๔ ให้มีการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงที่มีการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

๖.๕ ให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการที่ดี

๖.๖ ให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติ

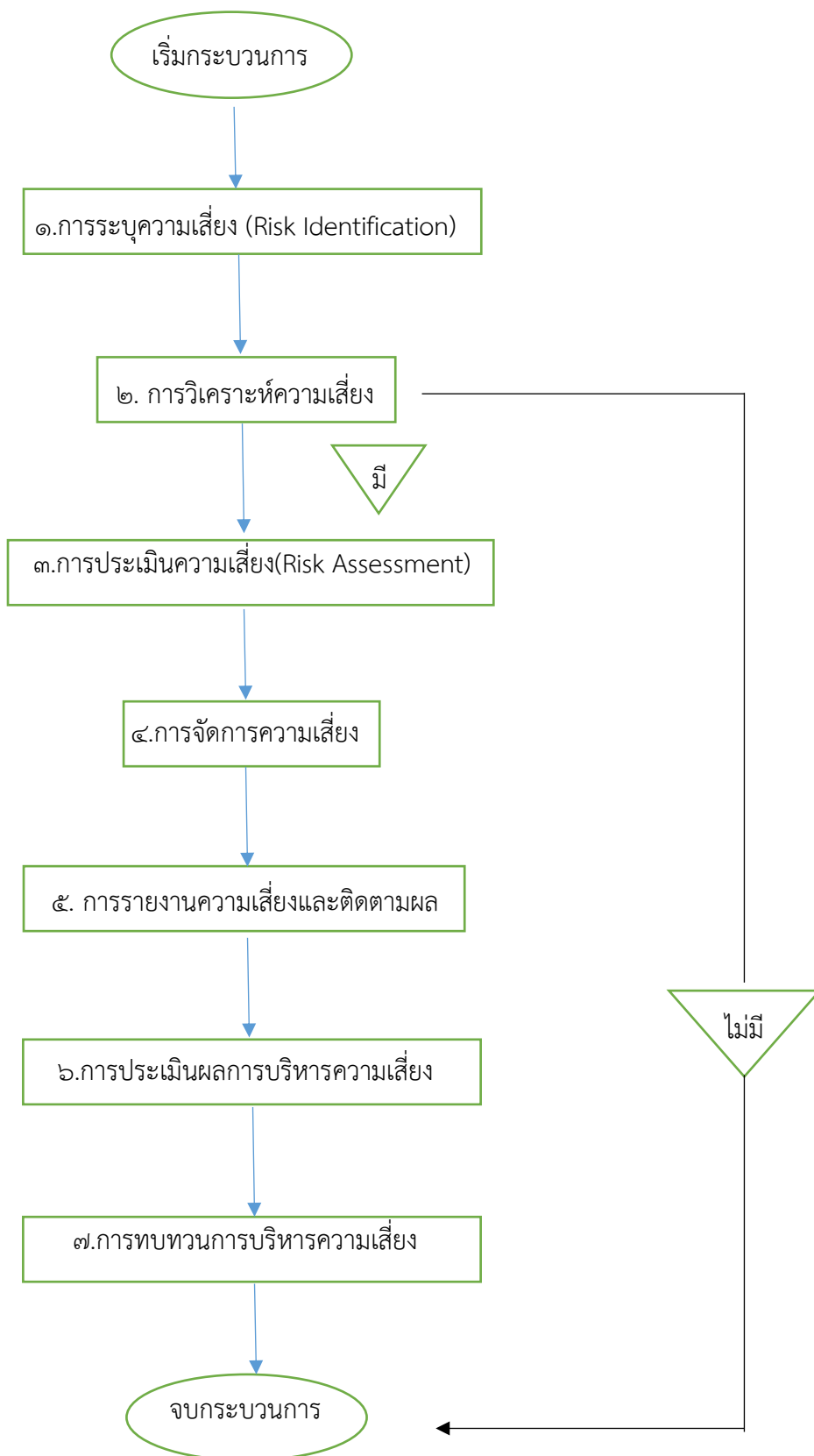
ส่วนที่ ๒ กระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

แนวทางการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับ ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร รวมทั้ง การบริหาร/จัดการความเสี่ยงโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับ ได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะสำเร็จได้ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหาร ความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง กระบวนการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย ๗ ขั้นตอนโดยปรากฏสรุป ดังแผนภาพ Flowchart ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยง
๓. การประเมินความเสี่ยง
๔. การจัดการความเสี่ยง
๕. รายงานความเสี่ยง และติดตามผล
๖. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง
๗. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

แผนผังภาพรวมของแนวนโยบายการบริหารความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

๑.การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

- ๑.๑ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์
- ๑.๒ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน
- ๑.๓ ความเสี่ยงด้านการเงิน
- ๑.๔ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

๒.การวิเคราะห์ความเสี่ยง

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามหลักมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) กระบวนการบริหารความเสี่ยง กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) ตามหลักมาตรฐานของ COSO (The Committee Of Sponsoring Organization Of the Treadway Commission) มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยพิจารณาจากเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางของแต่ละหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน และให้ครอบคลุมสอดคล้องตั้งแต่ระดับองค์การจนถึงระดับบุคคล เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับภาพรวมและสอดคล้องกับขอบเขตการดำเนินงานในแต่ละระดับ โดยใช้หลักการ SMART

๑) Specific : มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและกำหนดผลตอบแทนหรือผลลัพธ์ที่ต้องการที่ทุกคนสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน

๒) Measureable : สามารถวัดผลหรือประเมินผลได้

๓) Achievable : มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้เงื่อนไขที่มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๔) Reasonable : สมเหตุสมผลมีความเป็นไปได้

๕) Time Constrained : มีกรอบเวลาที่ชัดเจนและเหมาะสม

๒.๒ การค้นหาและระบุความเสี่ยง

๑)การค้นหาและระบุความเสี่ยงโดยพิจารณาจากกิจกรรมงานโครงการที่จะดำเนินการแล้วมาจัดลำดับความสำคัญ

๒) พิจารณาปัจจัยโดยพิจารณาปัจจัย ๒ ด้าน คือ ปัจจัยเสี่ยงภายในและปัจจัยเสี่ยงภายนอก

๒.๑) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์การความเสี่ยงที่องค์การพยายามลดให้น้อยลงหรือหมดไป เช่น ความเสี่ยงด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านความรู้ความสามารถและทักษะบุคลากร

๒.๒) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การเป็นสิ่งที่อยู่เหนือความรับผิดชอบขององค์การ เช่น ความเสี่ยงด้านการเมืองการปกครอง ความเสี่ยงด้านสถานะเศรษฐกิจ

๓. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยงเป็นเครื่องมือในการพิจารณาความเสี่ยงในภาพรวมว่าความเสี่ยงต่าง ๆ ที่ระบุไว้ข้างต้นมีโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น และมีผลกระทบอย่างไรโดยการประเมินระดับความรุนแรงและความเสี่ยง มีองค์ประกอบหลักในการพิจารณา ๒ ประการ คือ

โอกาส (Likelihood) ที่จะเกิด หมายถึง ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง
ผลกระทบ (Impact) ที่อาจเกิดขึ้น หมายถึง ความเสียหายที่เกิดขึ้นซึ่งมีผลกระทบต่อองค์การทั้งด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงิน หากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงโดยจะต้องมีการกำหนดระดับของโอกาสที่จะเกิดและระดับของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเพื่อให้สามารถกำหนดหรือจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงได้

การพิจารณาโอกาสในการเกิดความเสียหายจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยจัดระดับของการเกิดความเสียหายเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก (๕,๔,๓,๒,๑)

๑) ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (Likelihood) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

คะแนน	ความหมาย	เกณฑ์
๕	สูงมาก	มากกว่า ๘๐ % ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการ หรือ ความถี่ของเกิดขึ้นมากกว่า ๑ ครั้งต่อเดือน
๔	สูง	๗๐-๗๙ % ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการ หรือความถี่ของเกิดขึ้นทุก ๑-๖ เดือน/ครั้ง
๓	ปานกลาง	๖๐-๖๙ % ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการ หรือความถี่ของเกิดขึ้นทุก ๗-๑๒ เดือน/ครั้ง
๒	ต่ำ	๕๐-๕๙ % ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการ หรือความถี่ของเกิดขึ้น มากกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปี/ครั้ง
๑	ต่ำมาก	น้อยกว่า ๕๐ % ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการ หรือ ความถี่ของเกิดขึ้น มากกว่า ๓ ปี/ครั้ง

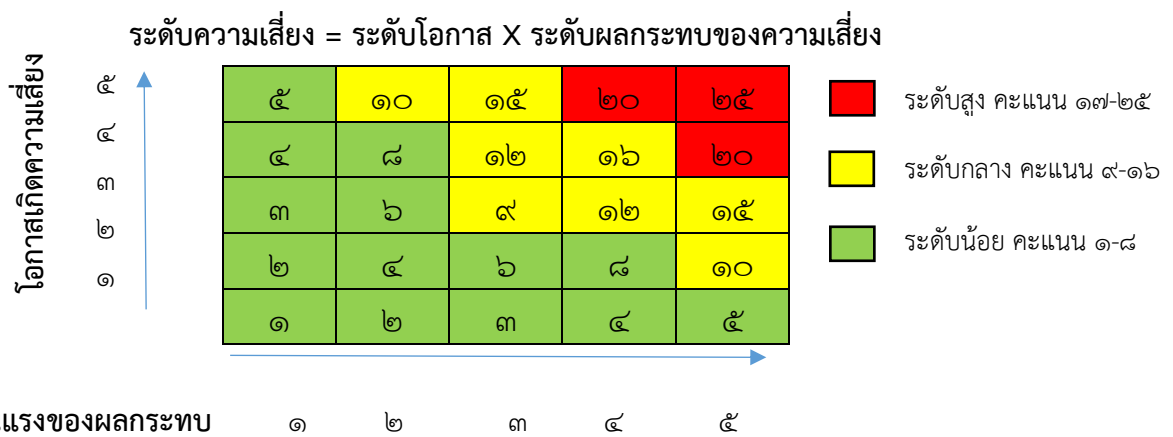
๒) ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

คะแนน	ความหมาย	เกณฑ์
๕	สูงมาก	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินมากกว่า ๑ ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการมากกว่าร้อยละ ๘๐ หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับสูงมากหรือ ส่งผลกระทบต่อภาวะการคลังมากกว่า ๑ ล้านบาท
๔	สูง	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินมากกว่า แปดแสนบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการมากกว่าร้อยละ ๗๐ หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับสูงหรือ ส่งผลกระทบต่อภาวะการคลังมากกว่า แปดแสนบาท

คะแนน	ความหมาย	เกณฑ์
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินมากกว่า ห้าแสนบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการมากกว่าร้อยละ ๖๐ หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับปานกลางหรือ ส่งผลต่อภาระการคลังมากกว่า ห้าแสนบาท
๒	ต่ำ	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินมากกว่า สองแสนบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการมากกว่าร้อยละ ๕๐ หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับต่ำหรือ ส่งผลต่อภาระการคลังมากกว่า สองแสนบาท
๑	ต่ำมาก	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินต่ำกว่า สองแสนบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับต่ำมากหรือ ส่งผลต่อภาระการคลังต่ำกว่า สองแสนบาท

ตารางระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk : D) หมายถึง สถานะของความเสียหายที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง มีค่าเป็นเชิงปริมาณ ซึ่งคำนวณได้จากสูตรดังนี้

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงนั้น จะพิจารณาปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่างๆโดยนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วย ทั้งนี้ความเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้แก่

หลักประสิทธิผล (Effectiveness) : ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงความสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุข ต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์ และเป้าหมายที่ชัดเจน มีกระบวนการ ปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐานรวมถึงมีการติดตามประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ

หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) : การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม ให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

หลักการมีส่วนร่วม (Participation) : กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

หลักความโปร่งใส (Transparency) : กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

หลักการตอบสนอง (Responsiveness) : การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

หลักการรับผิดชอบ (Accountability) : การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะรวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

หลักนิติธรรม (Rule of Law) : การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) : การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชน ดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควรรวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ และการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างควมพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลผลิตเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ ทั้งนี้ การกระจายอำนาจการตัดสินใจที่ดีบุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถและข้อมูลสนับสนุนเพื่อให้เกิดการตัดสินใจ ที่เหมาะสม

หลักความเสมอภาค (Equity) : การได้รับการปฏิบัติและได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้านชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายและสุขภาพ สถานะ ของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่นๆ

๔.การจัดการความเสี่ยง

เมื่อได้คาร์ระดับความเสี่ยงแล้ว นำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลศิระโคกคอน/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมภายในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจาก ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้โดยจัดเรียงลำดับจาก ระดับ สูง กลาง และน้อย มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

ในการประเมินความเสี่ยงจะต้องมีกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่เกิดขึ้นและขอบเขตของระดับ

ความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่งตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ดังนี้

ด้านการปฏิบัติงาน

หน่วยงานยอมรับความเสี่ยงในระดับปานกลาง ในกระบวนการปฏิบัติงานทั่วไปขององค์กร และยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยในการปฏิบัติงานมีผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของประชาชน ทั้งนี้ผู้บริหารจะยอมรับความเสี่ยงระดับสูงในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและการพัฒนา

ด้านการทุจริต

หน่วยงานปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกกรณี และมุ่งมั่นที่จะสร้างระบบการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยของระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการเงิน ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ และยอมรับความเสี่ยงระดับปานกลางสำหรับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไป เช่น แบบความคิดเห็นหรือการเก็บสถิติทั่วไป หน่วยงานยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยสำหรับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศในการให้บริการประชาชน

ด้านภาพลักษณ์ขององค์กร

ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการปฏิบัติงานขององค์กร ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนผู้เสียภาษีซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักขององค์กร ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยเกี่ยวกับความเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร อย่างไรก็ตามผู้บริหารให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ที่สะท้อนประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แท้จริงโดยไม่มี การบิดเบือน เพื่อให้ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือเกิดจากการปฏิบัติงานขององค์กรและความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียโดยเนื้อแท้

๕. รายงานความเสี่ยง และติดตามผล

เป็นการติดตามว่าแผนภูมิของความเสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงได้ผลจริง หากพบปัญหาจะสามารถกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงได้ทันที

๖. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง สามารถดำเนินการประเมินความเสี่ยงได้ดังนี้

- รายไตรมาส ดำเนินการต่อเนื่องจากการรายงานและการติดตามผล
- รายปี นำข้อมูลจากรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงฯ (ประจำปีไตรมาส) มารวบรวมประเมินผลการบริหารความเสี่ยง และจัดทำเป็นรายงานสรุปความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามแผน บริหารความเสี่ยงประจำปี พร้อมกับจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน เพื่อนำเสนอให้แก่คณะผู้บริหารทราบ

๗. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

นำข้อมูลสรุปจากรายงานสรุปผลการจัดการความเสี่ยงและความเห็นต่อผลการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงปัจจัยภายนอก ภายใน ข้อพิจารณาที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการทบทวนและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงใหม่เพื่อจัดทำนโยบายการบริหารความเสี่ยงต่อไป

ส่วนที่ ๓ แบบฟอร์มแผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

๑. การคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

กำหนดให้มีการพิจารณาโครงการและแผนการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน ดังนี้

๑.๑ เป็นโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

๑.๒ เป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณภายนอก (เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ)

๑.๓ เป็นงานประจำตามหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนัก/กอง

๒. แผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

แผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน ประกอบด้วย โครงการ/กิจกรรมที่มีความเสี่ยงเกิดขึ้น ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ/กิจกรรม ระดับความเสี่ยงกลยุทธ์ที่ใช้จัดการกับความเสี่ยง และวิธีการจัดการความเสี่ยง โดยแบ่งเป็นสำนัก/กอง ดังนี้

แผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ เลือกประเด็นความ
ตามประเภทความเสี่ยงด้าน นั้น

( ) ด้านกลยุทธ์

แบบรายงานและติดตามผลการจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

( ) ด้านการปฏิบัติงาน

( ) ด้านการเงิน

( ) ด้านการปฏิบัติตาม

กฎระเบียบ

โครงการ / กระบวนการ / วิธีการจัดการความเสี่ยง / ขั้นตอนการปฏิบัติงาน / แผนงาน / กิจกรรม (๑)	ระยะเวลาดำเนินการ (๒)	ผู้รับผิดชอบ / หน่วยงาน (๓)	ผลลัพธ์ของกิจกรรม ในแต่ละขั้นตอน (๔)	ร้อยละความคืบหน้า (๕)	ปัญหา อุปสรรค และ แนวทางแก้ไขปัญหา (๖)

บรรณานุกรม

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. (๒๕๖๑). หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์
ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑.

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. (๒๕๖๒). หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์
ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒.

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. (๒๕๖๔). แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ
เรื่องหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร.

องค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะจรเข้้น้อย. (๒๕๖๔). แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๔.

ภาคผนวก

๑. คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน ที่ ๑๙๗ /๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน ลงวันที่ ๑๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
๒. ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕
๓. คำอธิบาย RM ๑ - ๓

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

ที่ ๑๙๗ / ๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

เพื่อส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอนดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง ต่อเนื่องบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัย การเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการ ตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติ ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน จึงอาศัยอำนาจตามในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดังต่อไปนี้

๑. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน	ประธานคณะกรรมการ
๒. รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน	คณะกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ	คณะกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองช่าง	คณะกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	คณะกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองคลัง	คณะกรรมการ
๗. หัวหน้าสำนักปลัด	คณะกรรมการและเลขานุการ
๘. นักวิชาการตรวจสอบภายใน	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. นำนโยบาย ข้อเสนอนโยบาย ที่ได้รับจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน มาแปลงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและนำเสนอในรูปแบบบูรณาการ มีองค์ประกอบที่ตีครบถ้วน โดยมีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นระบบ

๒. วิเคราะห์เหตุการณ์ความเสี่ยงขององค์กรที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมายและผลสำเร็จขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน เพื่อพิจารณาและให้นโยบาย

๓. พิจารณาความพอเพียงของมาตรการ การควบคุมภายในอย่างสมเหตุสมผล ให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และดำเนินการบริหารความเสี่ยงที่ยังคงเหลืออยู่เพื่อกำหนดวิธีการควบคุม ป้องกัน หรือลดความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินงานลดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น หรือหากเกิดขึ้นก็ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

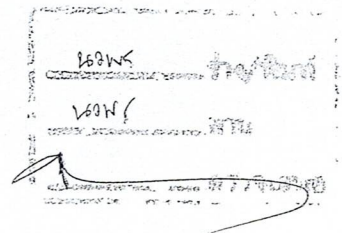

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(ดร.คำดี จันทะเกษ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโตกตอน

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ หลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน มุ่งมั่นในการบริหารจัดการความเสี่ยง ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ขององค์กร ซึ่งครอบคลุมถึงการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการที่ดี ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน การปราบปรามการทุจริต ด้านปฏิบัติตามกฎหมาย ในการตอบสนองต่อการบริการประชาชน ตลอดจนจนถึง ด้านเป้าหมาย ผลการดำเนินงาน และด้านการพัฒนาองค์กร ทั้งในระยะสั้น และระยะยาวอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับการบริหารจัดการที่ดี

เพื่อลดโอกาสที่ความเสี่ยงจะเกิดขึ้น หรือลดความเสียหายกรณีที่มีความเสี่ยงเกิดขึ้นจริง องค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน จึงได้กำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล โคกคอน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เพื่อให้ส่วนราชการภายในใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ตามเอกสารที่แนบท้าย ประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่ บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(ลงชื่อ)

(ดร.คำดี จันทะเกษ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกคอน

คำอธิบาย

แบบรายงานเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

แบบ RM - ๑ การระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงโครงการ

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย
	ยุทธศาสตร์	ระบุประเด็นยุทธศาสตร์ที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติราชการ ฯ
	แผนงาน / โครงการ	ระบุชื่อแผนงาน / โครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี
	วัตถุประสงค์แผนงาน / โครงการ	ระบุวัตถุประสงค์ของแผนงาน / โครงการ
	ตัวชี้วัดและเป้าหมาย	ระบุตัวชี้วัดและเป้าหมายของแผนงาน / โครงการ
	หน่วยงาน	ระบุหน่วยงานผู้รับผิดชอบแผนงาน / โครงการ
คอลัมน์ (๑)	โครงการ / กิจกรรม	ระบุกิจกรรม / ขั้นตอนการดำเนินการของแผน / โครงการ
คอลัมน์ (๒)	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	ระบุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม / ขั้นตอนการดำเนินการของแผนงาน / โครงการ
คอลัมน์ (๓)	ความเสี่ยง	ระบุความเสี่ยงหรือสาเหตุของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกิจกรรม / ขั้นตอน
คอลัมน์ (๔)	ปัจจัยเสี่ยง	ระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกิจกรรม / ขั้นตอน
คอลัมน์ (๕)	ประเภทความเสี่ยง	<p>ระบุประเภทความเสี่ยง ได้แก่</p> <p>S คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Startegic Rick)</p> <p>O คือ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Rick)</p> <p>F คือ ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)</p> <p>C คือ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk)</p> <p>G๑ - G๑๐ : คือ หลักธรรมาภิบาล ๑๐ ข้อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ๒. ประสิทธิภาพ (Efficiency) ๓. การมีส่วนร่วม (Participation) ๔. ความโปร่งใส (Transparency) ๕. การตอบสนอง (Responsiveness) ๖. ภาระรับผิดชอบ (Accountability) ๗. นิติธรรม (Rule of Law) ๘. การกระจายอำนาจ (Decentralization) ๙. ความเสมอภาค (Equity) ๑๐. การมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย
คอลัมน์ (๖) – (๗)	แหล่งที่มาความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน/ภายนอก	ระบุสาเหตุของความเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายใน คอลัมน์ (๖) หรือปัจจัยภายนอก คอลัมน์ (๗) โดยใช้เครื่องหมาย ๙ √
คอลัมน์ (๘)	โอกาส (L)	ระบุความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง (ระดับ ๑ - ๕)
คอลัมน์ (๙)	ผลกระทบ (I)	ระบุผลกระทบต่อเป้าหมายโครงการ/กิจกรรม (ระดับ ๑ - ๕)
คอลัมน์ (๑๐)	คะแนนความเสี่ยง	ผลการประเมินความเสี่ยง (คะแนนความเสี่ยง = โอกาส (๑ - ๕) × ผลกระทบ (๑ - ๕) ที่แสดงผลการประเมินคะแนนความเสี่ยง
คอลัมน์ (๑๑)	ลำดับความเสี่ยง	การจัดลำดับความสำคัญความเสี่ยง โดยพิจารณาตามระดับความเสี่ยงตามคอลัมน์ (๑๐) โดยแบ่งเขตสี (Zone) เป็นระดับ น้อยมาก-น้อย ปานกลาง สูงสูงมาก ตามการจัดระดับความเสี่ยงตามเขตสี (Zone) ฟ้ำ - เขียว - เหลือง - ส้ม - แดง ตามลำดับ

ผลการประเมิน คะแนนความเสี่ยง	เขตสี (Zone)	ระดับ ความเสี่ยง
๑๗ - ๒๕	แดง 	สูง
๙ - ๑๖	เหลือง 	กลาง
๑ - ๘	เขียว 	น้อย

คำอธิบาย

แบบรายงานเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงโครงการ

แบบ RM – ๒ การประเมินผลการควบคุมและการจัดการความเสี่ยงโครงการ

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย						
	ยุทธศาสตร์	ระบุประเด็นยุทธศาสตร์ที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติราชการฯ						
	แผนงาน/โครงการ	ระบุชื่อแผนงาน/โครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี						
	วัตถุประสงค์แผนงาน/โครงการ	ระบุวัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการ						
	เป้าหมายและตัวชี้วัด	ระบุเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงาน/โครงการ						
	หน่วยงาน	ระบุหน่วยงานผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการ						
คอลัมน์ (๑)	กิจกรรม	ระบุกิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินการของแผนงาน/โครงการ ตามที่ระบุไว้ใน แบบ RM – ๑ คอลัมน์ (๑)						
คอลัมน์ (๒)	ปัจจัยเสี่ยง	ระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกิจกรรม/ขั้นตอนตามที่ระบุไว้ใน แบบ RM – ๑ คอลัมน์ (๔)						
คอลัมน์ (๓)	ลำดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยงตามที่ระบุไว้ใน แบบ RM – ๑ คอลัมน์ (๑๑)						
คอลัมน์ (๔)	กิจกรรมควบคุมภายในหรือการจัดการที่มีอยู่	ระบุการควบคุมภายในหรือการจัดการที่มีอยู่/กรณียังไม่กำหนดกิจกรรมควบคุมภายในหรือการจัดการความเสี่ยง ให้ระบุว่า “ไม่มี”						
คอลัมน์ (๕)	การประเมินกิจกรรมการควบคุมภายในหรือการจัดการที่มีอยู่	ระบุผลการประเมินการควบคุมภายในหรือการจัดการที่มีอยู่ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ <table border="1" style="width: 100%; margin-top: 10px;"> <tr> <td>เพียงพอ</td> <td>ลด/ควบคุมความเสี่ยงลงสู่ระดับที่ยอมรับได้</td> </tr> <tr> <td>พอใช้</td> <td>ลด/ควบคุมความเสี่ยงได้บางส่วน แต่ยังไม่ถึง ระดับที่ยอมรับได้</td> </tr> <tr> <td>ต้องปรับปรุง</td> <td>ไม่สามารถลด/ควบคุมความเสี่ยงได้</td> </tr> </table> <p>นำผลที่ได้จากการประเมินผลไปจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงใบแบบ RM-๓</p>	เพียงพอ	ลด/ควบคุมความเสี่ยงลงสู่ระดับที่ยอมรับได้	พอใช้	ลด/ควบคุมความเสี่ยงได้บางส่วน แต่ยังไม่ถึง ระดับที่ยอมรับได้	ต้องปรับปรุง	ไม่สามารถลด/ควบคุมความเสี่ยงได้
เพียงพอ	ลด/ควบคุมความเสี่ยงลงสู่ระดับที่ยอมรับได้							
พอใช้	ลด/ควบคุมความเสี่ยงได้บางส่วน แต่ยังไม่ถึง ระดับที่ยอมรับได้							
ต้องปรับปรุง	ไม่สามารถลด/ควบคุมความเสี่ยงได้							
คอลัมน์ (๖)	ความเสี่ยงที่เหลืออยู่	ระบุสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงหรือสาเหตุความเสี่ยงที่ยังคงเหลืออยู่						

คำอธิบาย

แบบรายงานเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

แบบ RM - ๓ แผนการบริหารความเสี่ยงโครงการ

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย								
	ยุทธศาสตร์	ระบุประเด็นยุทธศาสตร์ที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติราชการ ฯ								
	แผนงาน / โครงการ	ระบุชื่อแผนงาน / โครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี								
	วัตถุประสงค์แผนงาน / โครงการ	ระบุวัตถุประสงค์ของแผนงาน / โครงการ								
	ตัวชี้วัดและเป้าหมาย	ระบุตัวชี้วัดและเป้าหมายของแผนงาน / โครงการ								
	หน่วยงาน	ระบุหน่วยงานผู้รับผิดชอบแผนงาน / โครงการ								
คอลัมน์ (๑)	ปัจจัยเสี่ยง	ระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกิจกรรม/ขั้นตอนที่ระบุไว้ในแบบ RM - ๑ คอลัมน์ (๔)								
คอลัมน์ (๒)	ระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงตามที่ระบุไว้ในแบบ RM-๑ คอลัมน์ (๑๑)								
คอลัมน์ (๓) - (๗)	ระบุการจัดการความเสี่ยง	ใส่เครื่องหมาย ✓ ตามผลการพิจารณาในวิธีการจัดการความเสี่ยง <table border="1" data-bbox="794 996 1453 2105"> <tbody> <tr> <td>ยอมรับ</td> <td>เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้เพราะต้นทุนการจัดการ ความเสี่ยงสูงอาจไม่คุ้มกับผลประโยชน์ที่อาจจะเกิดขึ้น หรือเป็นความเสี่ยงที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายนอก ที่อยู่เหนือการควบคุมและไม่สามารถเลือกใช้วิธีอื่นได้</td> </tr> <tr> <td>หลีกเลี่ยง</td> <td>เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้มีผลกระทบกับองค์กร/ แผนงาน/โครงการ ซึ่งไม่สามารถจัดการได้ด้วยวิธีอื่น โดยอาจควบคุมได้ด้วยการยกเลิก/ ปรับเปลี่ยน เป้าหมาย/โครงการ/งานหรือกิจกรรม</td> </tr> <tr> <td>ถ่ายโอน</td> <td>เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ต้องดำเนินการถ่ายโอน ความเสี่ยงให้ผู้อื่น</td> </tr> <tr> <td>ลดความเสี่ยง / ควบคุม</td> <td>เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ ต้องหา แนวทางการ ควบคุมทั้งโอกาสและผลกระทบของ ความเสี่ยงให้อยู่ ในระดับที่ยอมรับได้</td> </tr> </tbody> </table>	ยอมรับ	เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้เพราะต้นทุนการจัดการ ความเสี่ยงสูงอาจไม่คุ้มกับผลประโยชน์ที่อาจจะเกิดขึ้น หรือเป็นความเสี่ยงที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายนอก ที่อยู่เหนือการควบคุมและไม่สามารถเลือกใช้วิธีอื่นได้	หลีกเลี่ยง	เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้มีผลกระทบกับองค์กร/ แผนงาน/โครงการ ซึ่งไม่สามารถจัดการได้ด้วยวิธีอื่น โดยอาจควบคุมได้ด้วยการยกเลิก/ ปรับเปลี่ยน เป้าหมาย/โครงการ/งานหรือกิจกรรม	ถ่ายโอน	เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ต้องดำเนินการถ่ายโอน ความเสี่ยงให้ผู้อื่น	ลดความเสี่ยง / ควบคุม	เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ ต้องหา แนวทางการ ควบคุมทั้งโอกาสและผลกระทบของ ความเสี่ยงให้อยู่ ในระดับที่ยอมรับได้
ยอมรับ	เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้เพราะต้นทุนการจัดการ ความเสี่ยงสูงอาจไม่คุ้มกับผลประโยชน์ที่อาจจะเกิดขึ้น หรือเป็นความเสี่ยงที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายนอก ที่อยู่เหนือการควบคุมและไม่สามารถเลือกใช้วิธีอื่นได้									
หลีกเลี่ยง	เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้มีผลกระทบกับองค์กร/ แผนงาน/โครงการ ซึ่งไม่สามารถจัดการได้ด้วยวิธีอื่น โดยอาจควบคุมได้ด้วยการยกเลิก/ ปรับเปลี่ยน เป้าหมาย/โครงการ/งานหรือกิจกรรม									
ถ่ายโอน	เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ต้องดำเนินการถ่ายโอน ความเสี่ยงให้ผู้อื่น									
ลดความเสี่ยง / ควบคุม	เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ ต้องหา แนวทางการ ควบคุมทั้งโอกาสและผลกระทบของ ความเสี่ยงให้อยู่ ในระดับที่ยอมรับได้									

		- กิจกรรม ควบคุม	เป็นแนวทางการควบคุมที่ได้รับ ผลกระทบจากปัจจัย ภายในและอยู่ภายใต้การควบคุมของ องค์กร
		- แผน / มาตรการ	เป็นแนวทางการควบคุมที่ได้รับ ผลกระทบจากปัจจัย ภายนอกและมีได้อยู่ภายใต้การควบคุม ขององค์กร
คอลัมน์ (๘)	วิธีการจัดการความเสี่ยง	ระบุวิธีการจัดการความเสี่ยงที่ยังคงเหลืออยู่เพื่อลดความ เสี่ยง	
คอลัมน์ (๙)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ระบุผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อได้มีการกำหนดกิจกรรมการ ควบคุมหรือการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมตามคอลัมน์ (๙) เพื่อใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของการควบคุมหรือการ จัดการความเสี่ยง	
คอลัมน์ (๑๐)	ระยะเวลาดำเนินการ/ผู้รับผิดชอบ	ระบุระยะเวลา หรือช่วงระยะเวลาในการดำเนินการกำหนด กิจกรรมการควบคุมภายในหรือการจัดการความเสี่ยง/ระบุ ผู้รับผิดชอบการจัดการ ความเสี่ยง	
คอลัมน์ (๑๑)	หมายเหตุ	อธิบายถึงเหตุผลในการยอมรับ/หลีกเลี่ยง/ถ่ายโอนความ เสี่ยงตามที่ระบุไว้ใน คอลัมน์ (๔) - (๖)	